

ارز نیمایی و رشد تولید شکر

صفحه ۳

سرمقاله

آزادی صنعت قند و رفاه مصرف کننده

بهمن دانایی

سیاست‌گذاری اقتصادی در ایران تابعی از تحولات شاخص‌ها و روندهای اقتصاد کلان و نیز تابعی از سیاست به معنای اعم آن به ویژه سیاست خارجی است. این سیاست‌گذاری‌ها به دلیل تحولات پیش‌بینی‌ناپذیر در متغیرهای کلان اقتصادی و نیز در مناسبات خارجی پیامدهای بزرگی بر فعالیت‌های بخش صنعت و بازرگانی بر جای می‌گذارد و تولید و بازار کالاها را با عدم تعادل مواجه می‌کند. یکی از متغیرهای بسیار مؤثر بر کسب و کارها در همین چارچوب، میزان درآمد صادرات نفت است. این متغیر بسیار اساسی از مسیرهای مهمی مثل بودجه‌های سالانه، کسری بودجه و روندهای تأمین کسری بودجه و نرخ تورم تولید را متأثر می‌کند. در سال‌هایی که درآمد حاصل از صادرات نفت بالا است دولت‌ها با اختصاص ارز ارزان و کافی، به واردات همه کالاها و خدمات، تعادل تولید، واردات و مصرف بازار کالاها را به سود واردات به هم می‌زنند. برخی از کالاها مثل شکر اما وضعیتی استثنایی داشته و دارند.

ادامه در صفحه ۲

کارخانه قند قهستان امسال به چرخه تولید باز می‌گردد

شهرستان مرزی در میان راه‌اندازی شد و فرسودگی تجهیزات، کمبود نقدینگی و سرمایه در گردش، بدهی به بانک، حقوق معوق کارگران و سوءمدیریت در سال ۹۲ این واحد تولیدی را به تعطیلی کشاند. جمعی از سرمایه‌گذاران سال ۹۴ برای احیای مجدد کارخانه قند وارد میدان شدند و تاکنون بیش از ۸۰ درصد کارخانه بازسازی و نوسازی شده است. کارخانه قند قهستان ظرفیت تبدیل ۱۵۰ هزار تن شکر خام را دارد و با بهره‌برداری از این کارخانه ۳۷۰ نفر به صورت مستقیم مشغول به کار خواهند شد و زمینه اشتغال غیرمستقیم افراد دیگری هم فراهم می‌شود. همچنین با راه‌اندازی مجدد این کارخانه سطح زیر کشت چغندر قند در خراسان جنوبی به صورت منطقی افزایش خواهد یافت.

خراسان جنوبی ۱۱ شهرستان دارد و شهر اسدیبه مرکز شهرستان در میان در ۱۰۵ کیلومتری شرق بیرجند و مجاورت کشور افغانستان است.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان خراسان جنوبی گفت: کارخانه قند قهستان در شهرستان در میان با تلاش مستمر سرمایه‌گذاران در سال جاری احیا و راه‌اندازی می‌شود.

عباس جرجانی در بازدید میدانی از بخش‌های مختلف این کارخانه گفت: با توجه به اقدامات و تلاش‌های صورت گرفته از سوی سرمایه‌گذاران این مجموعه، امیدواریم کارخانه قند قهستان در سال جاری به چرخه تولید برگردد. وی اقدامات صورت گرفته برای راه‌اندازی مجدد این کارخانه را مثبت ارزیابی کرد و افزود: با توجه به عزم سرمایه‌گذاران جدید کارخانه قند قهستان و فعالیت‌ها و اقدامات در حال انجام، امید است تا مهر امسال و هم‌زمان با زمان برداشت محصول چغندر قند شاهد آغاز تولید در این کارخانه باشیم. رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان جنوبی عنوان کرد: سرمایه‌گذاران جدید این کارخانه برای راه‌اندازی هرچه سریعتر این کارخانه در حال انجام تعمیرات، تست ماشین‌آلات خط تولید و تجهیز بخش‌های مختلف کارخانه هستند. وی با اشاره به ظرفیت موجود در واحدهای صنعتی غیرفعال استان گفت: احیا و راه‌اندازی مجدد واحدهای صنعتی غیرفعال دارای توجیه اقتصادی، با توجه به وجود زیرساخت‌های لازم و ماشین‌آلات در راستای تولید و اشتغال در دستور کار این سازمان است. رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان جنوبی با حضور در کارخانه قند قهستان در شهرستان در میان به همراه سرمایه‌گذاران این کارخانه به صورت میدانی از بخش‌های مختلف آن بازدید و ضمن بررسی مسائل و مشکلات کارخانه، دستوراتی را در خصوص تسریع در راه‌اندازی آن ارائه کرد. کارخانه قند قهستان سال ۱۳۴۰ با هدف ایجاد اشتغال و تثبیت جمعیت در

ارزپاشی و نقض غرض

می‌دانیم که درآمد ارزی ایران در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ روندی کاهنده را به دلیل تحریم صادرات نفت تجربه کرده است. به این ترتیب نخستین چیزی که به ذهن می‌رسد این است که میزان واردات کاهش یابد. چون ارز کمتری می‌توان به این کار اختصاص داد. نگاهی به آمارهای در دسترس نشان می‌دهد این اتفاق برای واردات کل کشور رخ داده است و آمار واردات کاهش داشته است. اما نکته جالب این است که در همین مدت واردات کالاهای اساسی روندی فزاینده را تجربه کرده است. آیا این تناقض نیست؟ در حالی که خرد جمعی می‌گوید در زمان کمبود ارز در کشور باید کاری کنیم که واردات کالاهای اساسی کاهش یابد و کشور از وابستگی‌های آسیب‌ساز دور بماند اما برعکس می‌شود. چرا چنین اتفاقی می‌افتد؟ چون دولت زیر فشار یا بر اثر درک نادرست برای واردات کالاهای اساسی دلار ارزان می‌دهد. وقتی دلار ارزان داده می‌شود افرادی هستند که بو می‌کشند و خود را به مراکز ارزپاشی نزدیک کرده و با ترندهای گوناگون این سیاست را توجیه و تسهیل می‌کنند و راه واردات را باز می‌کنند.

ادامه در صفحه ۶

در صفحات دیگر می‌خوانید:

دولت سیزدهم و پیشنهادهای اصلاحی

صفحه ۷

بکارگیری دانش و توان محققان برای افزایش بهره‌وری صنعت نیشکر

صفحه ۶

نزاع علیه شکر و چشم انداز بلندمدت مصرف آن

صفحه ۴

خوداتکایی در شکر دور نیست

صفحه ۲

آزادی صنعت قند و رفاه مصرف کننده

تغییرات قابل تحمل مصرف کنندگان برای واردات شکر دلار ۴۲۰۰ تومانی اختصاص داد. این تصمیم که از سوی ناظران آگاه و مدیران کارخانه‌های قند آسیب‌ساز شمرده می‌شد با اعتراض و انتقاد روبه‌رو شد. فشار برای واردات شکر با قیمت یادشده دلار در حالی که کارخانه‌های شکر برای تولید با دلار بازار آزاد ارز فعالیت می‌کردند به رانت‌دهی و رانت‌خواری و فساد منجر شد. به‌طور مثال شماری از اشخاص حقیقی و حقوقی سودجو، شکر ارزان را از بازار خریداری و تبدیل به نبات کرده و نبات صادر کردند. در واقع این کارصدرات شکر وارداتی ارزان‌قیمت بود. علاوه بر این افزایش واردات شکر ارزان روند خوداتکایی در تولید داخلی را نیز در دست‌انداز می‌انداخت. پیامدهای تخصیص دلار ۴۲۰۰ تومانی جز رانت‌خواری و فساد گسترده و تضعیف تولید داخل اما مصیبت بزرگ‌ترش این بود که ارز گرانبها هرگز به قیمت ارزان برای مصرف کنندگان تبدیل نشد. فعالان صنعت قند و شکر به شکل‌های گوناگون این ناکارآمدی را به اطلاع مقام‌های ارشد و مدیران مرتبط با صنعت رسانده و خواستار حذف دلار ترجیحی بودند. این اتفاق اما زمانی رخ داد که دست دولت برای تخصیص ارز ارزان به دلیل سقوط درآمد حاصل از صادرات نفت بسته شد.

آزادی و آینده صنعت قند و شکر

واقعیت این است که صنعت قند و شکر در همه دوره‌های عمر طولانی نزدیک به ۱۳۰ ساله خود هرگز طعم آزادی کامل را نچشیده و در تله دولت‌های پرشمار گرفتار بوده است. اکنون و در سال ۱۴۰۰ و با بریده شدن ناف صنعت از حمایت‌های شکننده و گمراه‌کننده دولتی در آستانه آزادی قرار دارد. این یک تجربه منحصر به فرد و راستی‌آزمایی برای صنعت به حساب می‌آید. در صورتی که دولت‌های محترم بار دیگر نخواهند از سر دلسوزی بی‌فایده به مصرف کنندگان، قیدها و بندها را بر دست و پای صنعت قند ببندند و آزادی را کامل کنند بدون تردید صنعت قند ایران به روزهای خوش می‌رسد. ایران توانایی‌های پیدا و پنهان قابل‌اعتنایی برای توسعه واقعی این صنعت و رقابت با واردات را دارد. به چند شرط: شرط اصلی و اول این است که سیاست‌های اقتصادی گونه‌ای پیش بروند که نرخ تورم ایران را در قیامت و اندازه میانگین نرخ تورم جهان نگه دارند. تورم دو رقمی و گاه تا ۷ برابر میانگین نرخ تورم جهان توانایی رقابتی بودن صنعت قند و هر صنعت دیگری را از ایران می‌گیرد. علاوه بر این دولت‌ها باید در هنگامه وفور درآمد ارزی باردیگر به فکر این نباشند که ارز ارزان در اختیار واردات قرار دهند و نرخ ارز را یکپارچه سازند. شرط مهم دیگر این است که تیغ تیز قیمت‌گذاری دستوری را از زیر گلوی صنعت بردارند. در این صورت صنعت قند و شکر در مسیر رشد و توسعه خود می‌تواند تمام نیاز کشور را برطرف کند و نیز راه سرمایه‌گذاری تازه را هم باز کند.

ادامه از صفحه اول

به این معنی که تولید داخلی این کالا به دلایل گوناگون هرگز مصرف کل را پوشش نداده و بخشی از مصرف کل باید از راه واردات تأمین شود تا بازار تنظیم شود. این وضعیت در دهه‌های سپری شده داستان‌های عجیبی برای صنعت قند و شکر فراهم کرده است که در این نوشته کوتاه نمی‌توان همه آنها را تشریح کرد. در صورتی که بخواهیم به‌طور خلاصه این تحولات را بازگو کنیم تا به بحث اصلی برسیم. یادآور می‌شویم تا اوایل دهه ۱۳۸۹ به ویژه پس از پیروزی انقلاب اسلامی دولت بر فرآیند و زنجیره اقتصاد شکر از تولید چغندر تا قیمت‌گذاری این محصول و نیز قیمت‌گذاری شکر و چگونگی توزیع داخلی و نیز بازرگانی خارجی انحصار تصمیم‌گیری کامل داشت.

کالای راهبردی

در تقسیم‌بندی انواع کالاها در دهه ۱۳۶۰ شکر کالای اساسی و راهبردی تعریف شد. به این ترتیب و با این تقسیم‌بندی انجام شده از سوی شورای اقتصاد وقت، دولت‌های ایران موظف شدند فرآیندها در اقتصاد شکر را گونه‌ای تنظیم کنند که این کالا با قیمت‌های تثبیت شده و دستوری به دست مصرف‌کننده برسد. اما این خواست بزرگی بود و کار آسانی نبود. اجرای این اراده سیاسی در عمل ده‌ها تنگنای پیدا و ناپیدا بر سر راه اقتصاد شکر در دهه‌های یادشده پدیدار کرد. یکی از بدترین تنگناها این بود که وظایف مرتبط با اقتصاد شکر در اختیار دستگاه‌های گوناگون و وزارتخانه‌های کشاورزی و صنعتی و بازرگانی افتاد. به این ترتیب که بازرگانی خارجی در اختیار وزارت بازرگانی بود، کارخانه‌های قند زیر نظر وزارت صنعت بودند و تولید چغندر در اختیار وزارت کشاورزی قرار گرفت و ناسازگاری‌های مصیبت‌باری رخ داد. یکی دیگر از تنگناها این بود که کارخانه‌های قند در عمل به حق‌العمل کار تبدیل شدند و قیمت شکر تولیدی آنها و نیز قیمت چغندر از سوی دولت تحمیل می‌شد. ناسازگاری‌ها و پراکنده کردن اقتصاد شکر راه را برای ناسازگاری در برآورد تولید و بازرگانی خارجی و تنظیم بازار به هم زد. وزارت بازرگانی وقت که بعدها در وزارت صنایع ادغام شد مصرف شکر را بیش از اندازه مصرف کل برآورد می‌کرد تا راه برای واردات آزاد شود و وزارت کشاورزی مصرف را در اندازه‌های کمتر برآورد می‌کرد. بانک مرکزی نیز موظف بود ارز ترجیحی در اختیار واردات شکر قرار دهد. این وضعیت تا اوایل دهه ۱۳۸۰ ادامه داشت. در این دوره و بر اساس تکلیف قانونی برنامه سوم توسعه، بخشی از آزادسازی مورد نیاز صنعت شکر انجام شد اما تنگناهای دیگر برقرار بود. در حالی که با آزادسازی نسبی اقتصاد شکر تولید این محصول در مدار صعود قرار داشت با تغییر دولت و روی کار آمدن دولت نهم نقطه عطف در صنعت قند و شکر در سال ۱۳۸۵ رخ داد و واردات شکر به اندازه‌ای شد که چند برابر نیاز بود. در حالی که بخشی از آزادسازی اقتصاد شکر انجام شده بود اما در دهه ۱۳۹۰ و باردیگر به دلایل گوناگون از جمله نظام پرداخت یارانه‌ای و نیز تحریم‌های اقتصادی از سوی غرب، اقتصاد شکر به ویژه از ۱۳۹۳ به این سو با رخدادهای بدیعی روبه‌رو شد.

مصیبت دلار ۴۲۰۰ تومانی

یکی از مصیبت‌های تحریم و کاهش درآمد ارزی دولت آقای روحانی این بود که جریان ورود دلارهای صادراتی روند کاهنده‌ای را تجربه کرد. این کاهش درآمد ارزی به جهش عقاب وار قیمت ارز در دو مقطع ۱۳۹۷ و ۱۳۹۹ منجر شد و در دامنه ۲۲ تا ۲۴ هزار تومان قرار گرفت. در این دوره دولت برای تنظیم بازار شکر و تثبیت قیمت آن در اندازه

خود اتکایی

در شکر دور نیست

● همایون دارابی، تحلیلگر بازار سرمایه

در صورت مدیریت درست تولید چغندر قند امکان خود کفایی در بازارهای داخلی وجود دارد. خود کفایی در این زمینه با توجه به زمین‌های موجود چندان دور از دسترس نیست و در صورت تحقق آن امکان بازسازی کارخانه‌های قندی را ایجاد خواهد کرد. با توجه به اینکه شرکت‌ها حاشیه فروش معقولی دارند و رقم فروش افزایش یافته می‌تواند به درآمد بیشتر شرکت‌ها منجر شود، اما مسأله اساسی این است که در حالی که شاهد افزایش قیمت و فروش شرکت‌های قندی، صنایع غذایی و دارویی هستیم باید به قیمت مواد اولیه نیز توجه کنیم. بر این اساس با توجه به اصلاح قیمت چغندر قند باید منتظر افزایش هزینه‌ها در شرکت‌های قندی باشیم. ایران یکی از پرتانسلی‌ترین کشورهای برای تولید انبوه شکر است و بازارهای خوبی از جمله عراق و حاشیه جنوبی خلیج فارس و غرب آفریقا در اختیار ایران است. فاکتورهایی چون منابع آبی، زمین‌های وسیع و تکنولوژی رانیز در اختیار دارد و اگر مدیریتی روی تولید چغندر شود، امکان خود کفایی و بازسازی صنایع قندی نیز وجود دارد. باید توجه داشت که صنایع قندی سرمایه‌بر هستند و اکثر آنها شرکت‌های قدیمی محسوب می‌شوند که به‌خاطر سال‌ها نرخ‌گذاری دولتی و واردات گسترده فرصت بازسازی پیدا نکرده‌اند. بر این اساس می‌توان انتظار داشت افزایش نرخ قند و شکر فرصت بازسازی این شرکت‌ها و از سرگیری تولید را به همراه داشته باشد. در حال حاضر با توجه به نرخ مصوب شکر و با توجه به نرخ ارز نیمایی مشکلات مربوط به واردات و هزینه‌های جانبی واردات این کالا مقرون به صرفه نیست. ما در سال ۹۶ به خود کفایی در تولید شکر رسیدیم و در سال ۹۷ تا حدودی به این مقدار نزدیک بودیم اما متأسفانه در سال ۹۸ به دلیل کشت‌های جایگزین و افزایش در آمد کشاورزان از کشت‌های جانبی به‌خصوص صیفی‌جات، تولید چغندر کاهش یافته و خود کفایی را از دست دادیم. اما اگر در سال جاری بخشی از شکر خام مورد استفاده صنایع قندی را وارد کنیم دوباره از اوایل مهرماه افزایش قیمت خواهیم داشت زیرا تا حدودی در نیمه اول سال جریان واردات کم خواهد بود و امکان به هم ریختن بازار وجود دارد. البته بازرگانی دولتی و واحدهای وابسته واردات خوبی انجام دادند و ذخایر بسیار خوبی دارند اما در دراز مدت به خصوص در نیمه دوم سال که مصرف شیرینی افزایش پیدا می‌کند شاهد یک تعدیل دیگر در قیمت شکر برای تعادل بخشیدن به بازار خواهیم بود. ما به واردات آنچنان احتیاجی نداریم و اگر مدیریتی در فضای کشت انجام شود و اگر کشت پاییزه در خوزستان به عنوان قطب شکر ایران را که از سال‌ها پیش که مرکز شکر خاورمیانه نیز بوده به شیوه‌ای بهینه مدیریت کنیم می‌توانیم به خود کفایی برسیم ضمن اینکه نیاز به برنامه‌ریزی و حمایت از کشاورزان داریم. در صورت تحقق شدن این برنامه در سال آینده به واردات نیاز نیست و ارز نیمایی کفاف هزینه‌های واردات را نخواهد داد و قیمت شکر باید مجدداً افزایش پیدا کند اما امیدواریم که خود کفایی در دستور کار قرار بگیرد. این در شرایطی است که نه تنها شکر چغندری توان تأمین داخلی دارد بلکه می‌توانیم نیاز عراق و جنوب خلیج فارس را نیز تأمین کنیم.

ارز نیمایی و رشد تولید شکر

در صورتی که این اتفاق خوب یعنی حذف دلار ترجیحی در جایی متوقف نشود و نظام اقتصادی فعلی بر اقتصاد شکر دوباره به نقطه اول برنگردد، باید شاهد رخدادهایی کارساز در صنعت و اقتصاد شکر باشیم و مزیت‌های تا امروز دیده نشده در اقتصاد شکر، امکان بروز و ظهور پیدا خواهند کرد که در ادامه به برخی از آنها به‌طور خلاصه اشاره می‌شود یکی از مزیت‌های حذف دلار ۴۲۰۰ تومانی برای واردات شکر این است که راه را برای حذف فاصله معنادار قیمت شکر وارداتی و تولید داخل هموار کرده و قیمت این دو نوع شکر در بازار به هم نزدیک می‌شوند. این همسانی قیمت شکر داخل و شکر وارداتی نتیجه‌اش این مزیت را دارد که تولید داخل از مسیر واردات ارزان آسیب نخواهد دید و تولید داخل با قدرت به سوی رشد بیشتر پیش خواهد رفت. از سوی دیگر حذف دلار ۴۲۰۰ تومانی برای واردات شکر موجب می‌شود و باید چنین شود که قیمت‌گذاری دستوری از سوی سازمان‌های نظارتی بر شکر حذف شده و تولید این محصول اقتصادی شود. در این صورت می‌توان پیش‌بینی کرد سرمایه‌گذاری برای ساخت کارخانه‌های تازه و نیز سرمایه‌گذاری برای تولید چغندر با بهره‌وری بالاتر و نیز نیشکر رخ خواهد داد. واقعیت این است که انحصار چندین ده ساله دولت بر روندها و فرآیندهای اقتصاد و صنعت قند و شکر، سرمایه‌گذاری تازه در این صنعت را به صفر رسانده و حتی برخی کارخانه‌ها تعطیل نیز شده‌اند. مزیت دیگر حذف دلار ترجیحی برای شکر این است که واردات با دلار آزاد در هر زمان از سال ممکن می‌شود و دیگر لازم نیست تا پایان فصل برداشت شکر داخل منتظر ماند و بعد اقدام به واردات شکر به اندازه تفاوت تولید داخل و مصرف کل کرد. مزیت ثانویه این وضعیت این است که بازار شکر همین میزان التهاب را نیز نخواهد داشت و در هیچ فصلی شاهد کمبود عرضه یا عرضه اضافی شکر نخواهیم بود. در صورت تداوم روند فعلی این احتمال که کارخانه‌های قند بتوانند با چغندر کاران قراردادهای کشت میان مدت ببندند را افزایش داده و به این ترتیب شاهد بی‌سامانی در تغییر کشت و کمبود یا اضافه انواع محصولات کشاورزی همانند اتفاقی که در سال ۱۳۸۸ و همچنین در سال‌های اخیر افتاد و پیاز، گوجه فرنگی و سیب زمینی‌های کشت شده به جای چغندر روی دست زارعان مانده بود، نخواهیم بود. نکته دیگر اینکه با واقعی شدن قیمت شکر، واردات قاچاق شکر به صورت معکوس رخ نمی‌دهد و صادرات شکر با کمترین تغییر مثل صادرات نبات و آب نبات که در واقع صادرات شکر به اسم دیگر بود نیز از بین می‌رود. در چنین وضعیتی است که وزارت جهاد کشاورزی به مثابه متولی تولید نیشکر و چغندر و در نتیجه شکر به جای متمرکز کردن نیرو و امکانات خود برای تنظیم بازار، رویکرد افزایش راندمان و عملکرد در هکتار را در محصولات یادشده و نیز تولید بذریه‌های باکیفیت‌تر چغندر را دنبال خواهد کرد.

تصور غلط درباره اقتصاد شکر در ذهن‌ها جا افتاده بود و هنوز نیز تا اندازه‌ای وجود دارد که به گمراهی این صنعت در یک دوره بلندمدت منجر شد. تصور این بود که خانواده‌های ایرانی به ویژه تهیدستان باید به شکر ارزان دسترسی داشته باشند و این کالا با قیمت‌های دستوری کنترل شود تا خواست یادشده لباس عمل بپوشد. این در حالی است که واقعیت‌های آماری ارائه شده از سوی بانک مرکزی در بررسی سالانه بودجه خانوار نشان می‌دهد یک خانواده ۴ نفره در ایران فقط ۲۳ کیلوگرم قندوشکر در سال مصرف می‌کند. یک محاسبه ساده نشان می‌دهد مصرف سرانه مستقیم قند و شکر در ایران در سال ۶ کیلوگرم است. اگر این عدد را در عدد ۸۴ میلیون ایرانی ضرب کنیم به عدد ۵۰۰ هزار تن مصرف خانواده‌ها می‌رسیم. با توجه به تأمین سالانه بیش از ۲ میلیون تن قند و شکر به‌طور متوسط در سال از تولید داخل و واردات به این نتیجه می‌رسیم که ۷۵ درصد از کل شکر مورد نیاز در سال که معادل ۲۰۲ میلیون تن است را صنایع و صنوف پایین دستی مصرف می‌کنند. دقت در اعداد و ارقام یادشده نشان می‌دهد فرآیند کنترل و انحصار و حمایت‌های ارزی از واردات و اقتصاد شکر که به رانت و فساد تبدیل می‌شود بیشتر از اینکه به‌طور مستقیم در خانواده‌ها توزیع شود به منفعت صاحبان صنایع پسین و نیز شهروندانی است که در آمد بیشتری برای خرید شیرینی و بستنی و شکلات و سایر کالاهایی که مصرف شکر دارند بوده است.

از سوی دیگر آمارهای بانک مرکزی نشان می‌دهد سهم شکر در سبد هزینه خانواده‌های ایرانی فقط دوصدم درصد (یعنی نصف نیم درصد) بوده و هست. این سهم برای هزینه‌های تخصیص یافته برای گوشت ۵۰۴ درصد گزارش شده است. یک محاسبه ساده نشان می‌دهد سهم هزینه‌های گوشت در خانواده‌های ایرانی ۲۰ برابر هزینه‌های تخصیص داده شده به شکر است. این نسبت هزینه‌های میان شکر و کالاهای دیگر مثل روغن نباتی و یا برنج نیز با کمی بالا و پایین دیده می‌شود و نشان می‌دهد گنجانیدن شکر در فهرست کالاهای اساسی یادشده برای تخصیص دلار ۴۲۰۰ تومانی یک راهبرد خطا بوده است.

در سال‌های پس از ۱۳۹۷ که در آمد ارزی دولت به شدت زیر فشار تحریم‌ها با سقوط مواجه شد و توانایی دولت برای ارزشی مستمر و پرفشار برای تثبیت دستوری قیمت دلار روندی کاهنده را تجربه کرد، در چنین فرآیندی بود که تفاوت قیمت دلار ترجیحی و دلار در بازار آزاد در سال ۱۳۹۹ به‌طور میانگین به ۴ برابر رسید. این تفاوت معنادار قیمت دلار در بازار آزاد و دلار ترجیحی آتش اشتیاق برای دستیابی به دلار ۴۲۰۰ تومانی را برافراشته بود و فشار شدیدی برای دریافت این وجود داشت. رانت و فساد و تباهی این سیستم ارزی که با سقوط مستمر در آمد دولت از صادرات نفت هر روز سست‌تر می‌شد و نیز مطالبه مدیران صنعت قند و شکر برای حذف دلار ترجیحی به واردات شکر نتیجه داد و واردات شکر با ارز نیمایی در دستور کار قرار گرفت. پیش از این اتفاق مبارک در خبرها می‌خواندیم که ارزش صادرات نبات و آب نبات چند برابر شده است و این چیزی نبود جز صادرات شکر ارزان وارداتی که نام صادرات روی آن گذاشته می‌شد. علاوه بر این گزارش‌هایی منتشر می‌شد که شکر وارداتی ارزان قیمت با دلار ترجیحی، صادرات مجدد می‌شود و مصرف‌کننده نهایی یعنی خانوارها سهمی از این دلار ترجیحی گیرشان نمی‌آمد. در وضعیتی که دولت‌ها برای خرید محبوبیت کاذب ارز ارزان در اختیار واردات شکر قرار می‌دادند اما تولید داخلی با ارزهای آزاد تولید می‌شد و برخی مدیران به‌طور غیرمنصفانه و غیر کارشناسی، قیمت تمام شده شکر تولید داخل را با قیمت‌های دامپینگ شده با دلارهای ارزان مقایسه کرده و مدام از تنبلی کارخانه‌های تولید قند گلایه داشتند.

مشاور وزیر جهاد کشاورزی:

کشت چغندر قند

در خوزستان اقتصادی تر شد

مشاور وزیر جهاد کشاورزی و مجری طرح چغندر قند کشور گفت: امسال با افزایش یک هزار ریال قیمت حمل هر کیلوگرم چغندر قند، کشت این محصول راهبردی در خوزستان اقتصادی‌تر و به‌صرفه‌تر شد.

پیمان حسادی در نشست هماهنگی برداشت چغندر قند پاییزه در خوزستان افزود: کاهش هزینه‌های کاشت، داشت و برداشت چغندر قند و تأمین به موقع کامیون برای حمل محصول به کارخانه‌ها می‌تواند چشم‌انداز بهتری برای توسعه کشت چغندر قند در خوزستان ترسیم کند. وی بر اجرای موارد تشویقی در نظر گرفته شده برای کامیون‌داران حمل چغندر قند تأکید و افزود: راه‌اندازی کارخانه‌های قند در فول و اهواز از سال آینده زراعی، ظرفیت خوبی را در توسعه کشت چغندر قند در خوزستان فراهم خواهد کرد. مشاور وزیر جهاد کشاورزی با اشاره به اینکه باید تا پایان خردادماه ۵۰ درصد چغندر قند تولید شده در خوزستان برداشت شود گفت: کشاورز باید اطمینان پیدا کند که همزمان با برداشت محصول، چغندر قند توسط کامیون‌ها حمل می‌شود. وی با تأکید بر اینکه کامیون‌ها بجای برزنت از تور برای روکش چغندر قند استفاده کنند اظهار داشت: کارخانجات قند با توجه به توصیه‌های ناظرین باید بر افت و عیار چغندر قند نظارت داشته باشند.

رییس سازمان جهاد کشاورزی خوزستان نیز در این نشست که در سرسرای اداری جهاد کشاورزی خوزستان برگزار شد گفت: همزمان با برداشت چغندر قند در استان ۲۵ میلیون تن محصول برداشت و حمل می‌شود و بیش از ۳۵ میلیون تن کالای رسوب شده در بندر امام وجود دارد، بنابراین حمل این محصول راهبردی در این مدت از اهمیت و حساسیت بالایی برخوردار است. خدارحم امیری‌زاده با بیان اینکه خوزستان انبارگله کشور است، اظهار داشت: امسال موفق به کسب رتبه نخست در تولید گندم و کلزا شدیم و در چغندر قند نیز رتبه نخست کشور را داریم.

وی بیان کرد: طبق برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته قرار است در افرق ۱۴۰۴، ۶۰ هزار هکتار چغندر قند پاییزه در استان کشت شود. تورج نوروزی معاون بهبود تولیدات گیاهی سازمان جهاد کشاورزی خوزستان در این نشست گفت: سطح زیر کشت چغندر قند پاییزه از ۲ هزار هکتار در سال ۱۳۹۲ به ۱۸ هزار و ۵۲۰ هکتار در سال زراعی جاری رسید و روند تولید نیز از ۱۱۵ هزار تن به یک میلیون و ۱۰۰ هزار تن افزایش یافت.

وی افزود: کارخانه‌های قند فعال که خریدار چغندر قند خوزستان هستند از هفت کارخانه در سال گذشته به ۱۰ کارخانه در سال جاری رسیده است.

نزاع علیه شکر و چشم انداز بلندمدت مصرف آن

۲۸ اگوست ۲۰۱۸ - نشریه بین‌المللی شکر و شیرین‌کننده‌ها (Folichts)

پتانسیل رشد مصرف این کشور را افزایش دهد.

رشد مصرف آفریقا کمتر از پتانسیل واقعی

آفریقا، قاره‌ای است که برخی از کشورها با کمترین میزان مصرف سرانه جهان را می‌توان در آن یافت. پس از یک دوره طولانی کساد و حتی کاهش، به نظر می‌رسد که مصرف شکر در این قاره در مسیر صعودی قرار گرفته است. در حالی که مصرف سرانه این منطقه در سال ۲۰۰۴-۲۰۰۵ بیش از ۱۵/۴۱ کیلوگرم نبود، در سال ۲۰۱۴-۱۵ به رقم ۱۷/۷۷ کیلوگرم افزایش یافته است. در حال حاضر دلیل کمی وجود دارد که این مسیر رشد در سال‌های آینده تغییر نکند. مصرف سرانه آفریقا می‌تواند تا سال ۲۰۲۷ به بیش از ۱۹ کیلوگرم برسد. در آن زمان آفریقای جنوبی از نظر مصرف شکر، از رتبه دوم کنونی به رتبه چهارم تنزل خواهد داشت. احتمالاً رتبه دوم مربوط به سودان خواهد بود و نیجریه به رتبه ۳ قرار خواهد داشت. مصر نیز همچنان در رأس بازار آفریقا، رتبه نخست را حفظ خواهد کرد.

اشباع بازار، دلیلی برای رشد کند تقاضا در آمریکای شمالی و مرکزی

ایالات متحده، مصرف‌کننده عمده شکر در این منطقه است. این بازار در بیشتر سال‌ها رشد داشته است، اما نه در همه سال‌ها. تاکنون، هیچ دلیل خاصی برای توضیح رکود و کندی بازار شناسایی نشده است. با این حال، قطعاً تغییر در انتخاب شیوه زندگی و جمعیت‌شناختی، با این موضوع در ارتباط است. علاوه بر این، واردات بیشتر محصولات حاوی شکر نیز نقش مهمی ایفا کرده است. در حالی که مصرف سرانه به طور قطع به نقطه اشباع رسیده، رشد جمعیت در این کشور همچنان ادامه دارد و در نتیجه حجم مطلق مصرف شکر نیز افزایش خواهد یافت و می‌تواند در پایان دوره پیش‌بینی به حدود ۱۲/۷ میلیون تن برسد. مکزیک، پرنوسان‌ترین بازار شکر و شیرین‌کننده‌ها را در آمریکای شمالی و مرکزی داراست. بازنگری مکررات در سال ۱۹۹۰ منجر به کاهش شدید قیمت و افزایش مصرف سرانه به بیش از ۵۳ کیلوگرم در سال ۲۰۰۳-۰۴ شد. پس از بهبود قیمت‌های محلی شکر، مصرف سرانه در سال ۲۰۰۵-۰۶ به کمتر از ۵۰ کیلوگرم کاهش یافت و از آن زمان به بعد در این سطح باقی مانده است. مکزیک یک بازار بی‌ثبات باقی خواهد ماند و معرفی مالیات شکر برای نوشیدنی‌های غیرالکلی، یک عامل اضافی عدم اطمینان را به همراه آورده است. در نتیجه انتظار رکود مصرف سرانه برای این کشور را داریم. با این حال، به احتمال زیاد افزایش سطح جمعیت، کل میزان مصرف را افزایش می‌دهد.

مصرف سرانه بالا، محدودکننده پتانسیل رشد در آمریکای جنوبی

مصرف سرانه در آمریکای جنوبی پس از نوسان ۳۹ تا ۴۲ کیلوگرمی بین اواسط دهه ۱۹۸۰ تا اواسط دهه ۱۹۹۰، طی دهه‌های گذشته به شدت افزایش یافته است. در اول قرن حاضر، مصرف سرانه به حدود ۵۰ کیلوگرم رسید. پس از رسیدن به اوج خود در سال ۲۰۱۳-۱۲ (تقریباً ۵۲ کیلوگرم)، اکنون مجدداً به کمتر از ۵۰ کیلوگرم کاهش یافته است که بیشتر به دلایل اقتصادی بوده است. این سطح بالای مصرف نشان می‌دهد که ممکن است این کشور در این زمینه به نقطه اشباع رسیده باشد و رشد آتی بسیار کمی را می‌توان برای آن انتظار داشت، حداقل براساس مصرف سرانه. تقریباً ۶۰ درصد کل مصرف شکر آمریکای جنوبی در برزیل است، کشوری که از سال ۱۹۹۰-۹۱ شاهد افزایش سالانه بیش از ۳ درصدی بوده است. با این حال، سیر تکاملی مصرف شکر برزیل ثابت می‌کند که کاملاً متغیر است، زیرا وابسته به قیمت‌ها، سیاست‌های اجتماعی و وضعیت اقتصاد کشور می‌باشد. پس از سال‌های بحران اقتصادی، تقاضای شکر دوباره افزایش یافت اما با روند کمتر از نرخ‌های گذشته.

آسیا، مصرف‌کننده نصف شکر جهانی از سال ۲۰۲۶-۲۰۲۵

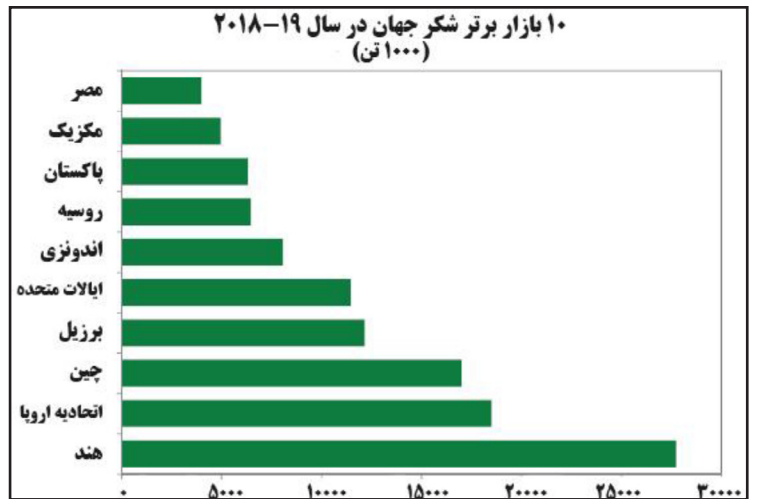
در حال حاضر ۶۰ درصد از کل جمعیت جهان در آسیا زندگی می‌کنند. بنابراین تعجب‌آور نیست که این منطقه به عنوان موتور اصلی رشد مصرف در آینده معرفی شود. آسیا کمترین میزان مصرف سرانه را دارا بود اما از سال ۲۰۰۲ تاکنون، آفریقا در این زمینه پیشی گرفته است. با این حال، مصرف سرانه این قاره با ۲۰ کیلوگرم (میان ۲۰۱۸-۱۹)، همچنان کمتر از رقم تقریبی ۲۵ کیلوگرمی میانگین جهانی است. اقتصاد پویای این قاره همراه با میزان نسبتاً پایین مصرف، به این معنی است که این منطقه دارای بیشترین پتانسیل برای افزایش تقاضا است. میزان توسعه اقتصادی بین کشورهای این قاره بسیار متفاوت است و عمدتاً به همین دلیل، تغییرات قابل توجهی در سطوح مصرف شکر این کشورها وجود دارد. میانگین سال ۲۰۱۸-۱۹ به طور قابل توجهی بالاتر از میانگین حدود ۱۴ کیلوگرمی پانزده سال قبل است. با این وجود رشد مصرف سرانه بسیار کم است و نرخ مرکب در ده سال گذشته به حدود ۲ درصد می‌رسد. این رقم با نرخ رشد مطلق بیش از ۳ درصدی در تقاضا قابل مقایسه است. این موضوع می‌تواند بیانگر این باشد که افزایش جمعیت در مقایسه با تغییر عادات غذایی (ناشی از فراوانی رو به رشد در منطقه)، عامل ضعیف‌تری در افزایش سریع مصرف شکر آسیا بوده است. در نتیجه این قاره می‌تواند نسبت به اثرات جانبی منفی بحث مالیات بر شکر آسیب‌پذیر باشد. آسیا، تعدادی از بزرگ‌ترین مصرف‌کنندگان شکر را در خود جای داده است. پیش‌بینی می‌شود مصرف شکر هند در سال ۲۰۱۸-۱۹ به ۲۷/۷ میلیون تن برسد که رشد قابل توجهی را در مقایسه با مصرف ۱۷/۵ میلیون تنی سال ۲۰۰۰-۱۹۹۹ نشان می‌دهد. این رشد معادل با نرخ رشد مرکب حدود ۲/۵ درصد است. ممکن است مصرف شکر این کشور تا پایان دوره پیش‌بینی به ۳۴ میلیون تن افزایش یابد. مصرف شکر چین تا اول قرن بیست و یکم، به رغم انتظارات از جمعیت بزرگ و آزادسازی تدریجی اقتصاد این کشور، به کندی افزایش یافته است. با این حال، پس از آن، تقاضای شکر چین جهش شدیدی داشته است و انتظار می‌رود که در سال ۲۰۱۸-۱۹ به ۱۷ میلیون تن برسد که از مصرف ۸/۵ میلیون تنی سال ۱۹۹۹-۲۰۰۰ بیشتر است. در حال حاضر پیش‌بینی

مصرف شکر جهانی طی امسال و سال بعد، از تولید عقب‌تر خواهد بود و این مسأله فشار قابل توجهی را در جهت کاهش قیمت‌ها وارد می‌کند. در این زمینه باید پرسید که آیا قیمت‌های پایین‌تر در سال‌های وجود مازاد، موجب افزایش مصرف خواهد شد تا به بازگشت بازار به حالت تعادل کمک کند.

نگاهی دقیق‌تر به سوابق نشان می‌دهد که این امر بعید است چرا که اساساً به دلیل تحولات سیاسی و اقتصادی در کشورهای کلیدی و تأثیرگذار، رشد مصرف در سال‌های ۲۰۱۷-۱۸ و ۲۰۱۸-۱۹ بسیار بالاتر از سال‌های ۲۰۱۶-۱۷ و ۲۰۱۵-۱۶ می‌باشد.

با این حال، پیش‌بینی می‌شود نرخ رشد در سال ۲۰۲۰-۲۱ به نرخ طبیعی خود، یعنی اندکی کمتر از ۱/۵ درصد بازگردد. چشم‌انداز رشد ضعیف‌تر عمدتاً بدلیل تغییر سبک زندگی بوده است به این معنی که با توجه به مصرف شکر، تعداد بازارهای اشباع شده در حال افزایش است.

بحث مالیات شکر که در حال حاضر در بسیاری از کشورهای جهان مطرح شده است، احتمالاً نقطه اشباع پایین‌تری را به همراه خواهد داشت. مادامی که مالیات باعث کاهش رشد مصرف می‌شود، بر فشار منفی روی شکر در زمینه این مباحثات افزوده می‌شود و این می‌تواند تأثیر مخربی بر روی تقاضای شکر داشته باشد. بنابراین پیش‌بینی بلندمدت ما، اندکی بدبینانه‌تر نسبت به سال‌های گذشته است.

محرک‌ها

مصرف، محرک اصلی اقتصاد جهانی شکر است. در صورتی که شکر تولید شود و مصرف نشود، بازار با مازاد مواجه خواهد شد و بدین ترتیب، فشار بر قیمت‌ها افزایش یافته و موجب سودآوری کمتر تولید می‌شود. اقتصاددانان، عوامل تأثیرگذار بر تقاضای شکر را مشخص کرده‌اند که مهم‌ترین آنها عبارتند از: قیمت شکر و شیرین‌کننده‌های جایگزین، درآمد سرانه، رشد جمعیت، نگرانی‌های سلامت از این میان، رشد جمعیت و درآمد سرانه مهمتر از بقیه هستند. مطالعات نشان داده است که افزایش جمعیت، بخش زیادی از افزایش مصرف خالص را توضیح می‌دهد. انتظار می‌رود در دهه ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۸، جمعیت جهان تقریباً ۹ درصد رشد داشته باشد. الگوهای ما نشان می‌دهند که طی این مدت، مصرف شکر جهانی می‌تواند تا حدود ۱۴ درصد افزایش یابد. این بدان معنی است که عامل جمعیت به تنهایی ۶۴ درصد از افزایش مصرف را توضیح می‌دهد.

چشم انداز تاریک مصرف اروپا

مصرف شکر اتحادیه اروپای کنونی (EU-۲۸) در سال‌های پایانی قرن گذشته به طور مداوم در حال گسترش بود (اگرچه با نرخ میانگین اندکی کمتر از ۱ درصد). این سطح پایین رشد، کم و بیش بازتابی از نرخ حداقلی رشد جمعیت و کاهش درآمدی پایین بوده است. پس از شروع قرن بیست و یکم، مصرف سال به سال کاهش یافته است. رشد مصرف در طول چهار سال گذشته به طور چشمگیری پایدار بوده است و انتظار نمی‌رود در طول دوره پیش‌بینی تغییر کند. به استثنای برخی از کشورهای جنوب و شرق عضو اتحادیه اروپا، سایر کشورهای این اتحادیه در سال‌های اخیر با رکود شدن و حتی کاهش مصرف مطلق شکر مواجه بودند. با لغو سهمیه‌های شکر، سطح قیمت‌های درب کارخانه به طور قابل توجهی کاهش یافته است. با این حال، قیمت‌های شکر در قفسه سوپرمارکت‌ها تا حد زیادی بدون تغییر باقی مانده است. بنابراین در حال حاضر بر روی کاغذ، نمی‌توان نتیجه گرفت که کاهش قیمت باعث افزایش مصرف شده است. در عین حال، احتمالاً نگرانی‌های سلامت موجب کاهش مصرف صنعتی شکر می‌شود.

در دوره‌های شکر، روسیه در گروه کشورهای اروپایی غیرعضو اتحادیه اروپا سرآمد بوده و تقریباً نیمی از کل مصرف شکر این منطقه را به خود اختصاص داده است. اخیراً تقاضای این کشور به دلیل دسترسی به تولید بهتر این محصول، افزایش یافته است. همچنین پس از سقوط اتحاد جماهیر شوروی، جمعیت این کشور از سال ۲۰۱۰ تاکنون روند افزایشی داشته است. با این وجود، نرخ رشد مصرف شکر نسبتاً پایین خواهد بود زیرا میزان مصرف نشان می‌دهد که در حال حاضر تقریباً به نقطه اشباع رسیده است. بعد از روسیه، ترکیه دومین کشور بزرگ مصرف‌کننده شکر در این گروه است. دولت این کشور در سال ۲۰۱۸، تعدادی از کارخانجات دولتی را به بخش خصوصی واگذار نمود لیکن سیستم سهمیه‌های گذشته را حفظ کرد. تداوم بیشتر مراحل آزادسازی، دسترسی بهتر شکر و قیمت‌ها پایین‌تر می‌تواند

بکارگیری دانش و توان محققان برای افزایش بهره‌وری صنعت نیشکر

باشد. مدیرعامل مؤسسه تحقیقات و آموزش توسعه نیشکر با اشاره به برداشت سبز نیشکر تصریح کرد: این شرکت گام به گام و بر اساس تعهدات موجود، در راستای برداشت سبز گام برداشته و در زمینه پوشال، بسته بندی و انتقال و نگهداری آن نیز اقداماتی انجام شده است. طاهرخانی با اشاره به چالش‌های برداشت سبز افزود: گذر از برداشت سوخته به سبز چالش‌های متعددی به دنبال دارد که انجمن مکانیزاسیون ایران می‌تواند در طرح‌ها و پژوهش‌های مختلف این دغدغه‌ها را برطرف نماید. وی از افزایش ضایعات نیشکر، افزایش چشمگیر خاشاک، محدودیت در دروگرها، موتور دستگاه، ایمنی، سیستم هیدرولیک، الواتور، سیستم غلطک‌های تغذیه و چاپ، جمع آوری بقایای نیشکر، جمع آوری و انتقال از مزرعه، هزینه‌های برداشت و... به عنوان دغدغه‌ها و چالش‌های برداشت سبز یاد کرد که نیاز به بررسی و مطالعات جامع بر اساس شرایط موجود دارد. مدیرعامل مؤسسه تحقیقات و آموزش توسعه نیشکر تأکید کرد: افزایش راندمان و کاهش هزینه عملیات ماشینی، مرکب نمودن ادوات کشاورزی، کاهش شدت خاک ورزی، هوشمند کردن سمپاشی، کشاورزی حفاظتی و... از جمله اهداف و دغدغه‌های مؤسسه تحقیقات در بخش مکانیزاسیون است که امیدواریم با همفکری و همراهی اساتید دانشگاهی در راستای تولید گامی رو به جلو برداریم. در پایان این وبینار، اساتید و متخصصین دیدگاه‌های خود را در رابطه با طرح‌های فناورانه در زمینه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی در صنعت نیشکر اعلام و سوالات و نظرات خود را مطرح کردند.

با اشاره به ایجاد پالایشگاه زیستی با محوریت شرکت توسعه نیشکر در خوزستان گفت: در مهرماه سال گذشته، تفاهم نامه همکاری سه جانبه بین سازمان تحقیقات آموزش و ترویج کشاورزی، ستاد توسعه زیست فناوری و شرکت توسعه نیشکر به امضا رسید. دکتر کوروش طاهرخانی افزود: این تفاهم نامه در راستای توسعه پایدار صنعت نیشکر با هدف تکمیل زنجیره صنایع جانبی و ایجاد ارزش افزوده منعقد شد و بر اساس آن، سازمان تحقیقات آموزش و ترویج کشاورزی آمادگی خود را برای بکارگیری دانش و توان محققان خود برای افزایش بهره‌وری صنعت نیشکر اعلام کردند. وی افزود: استفاده از پسماندها و پساب‌های نیشکر به روش پالایش زیستی و ایجاد ارزش افزوده از جمله اهداف پالایشگاه زیستی در خوزستان است. مدیرعامل مؤسسه تحقیقات و آموزش توسعه نیشکر در بخش دیگری از سخنان خود اظهار داشت: توسعه نیشکر دروازه ورود مکانیزاسیون است و از دانش نوین و ابزارهای جدید در این عرصه برخوردار است. طاهرخانی با اشاره به عملیات مکانیزه نیشکر تأکید کرد: پیچیده ترین و متنوع ترین ماشین‌ها و ادوات کشاورزی در صنعت نیشکر به کارگیری شده و تنها عملیات کشت نیشکر به صورت غیرمکانیزه انجام می‌شود. وی با تبیین و معرفی طرح‌های فناورانه در زمینه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی در صنعت نیشکر عنوان کرد: از جمله مسائل و دغدغه‌های شرکت توسعه نیشکر مکانیزاسیون کشاورزی است که انجمن مهندسی ماشین‌های کشاورزی و مکانیزاسیون ایران می‌تواند در این مورد مشکل گشا

وبینار تخصصی نحوه مشارکت در طرح‌های فناورانه پالایشگاه زیستی نیشکر با هدف تبیین و معرفی طرح‌های فناورانه در زمینه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی در صنعت نیشکر از سوی انجمن مهندسی ماشین‌های کشاورزی و مکانیزاسیون ایران، دانشگاه شهید چمران اهواز و با همکاری مؤسسه تحقیقات و آموزش توسعه نیشکر و با سخنرانی اساتید دانشگاه برگزار شد. در این وبینار که با سخنرانی دکتر ذکی دیزجی، رئیس هیأت مدیره انجمن و عضو هیأت علمی گروه مهندسی بیوسیستم دانشگاه شهید چمران اهواز و دکتر طاهرخانی مدیرعامل مؤسسه تحقیقات و آموزش توسعه نیشکر برگزار شد، مباحثی در رابطه با تحقق نفوذ فناوری در صنعت نیشکر و طرح‌های فناورانه مرتبط با مهندسی بیوسیستم و مکانیزاسیون ارائه شد. ابتدا دکتر دیزجی بر لزوم کاربردی شدن مجموعه رشته مهندسی بیوسیستم (مهندسی مکانیک بیوسیستم، ماشین‌های صنایع غذایی و مکانیزاسیون کشاورزی) و پژوهش‌های آن در حل مشکلات و معضلات صنعت کشاورزی تأکید کردند. همچنین با توجه به بین رشته‌ای بودن این مجموعه رشته‌ها، به برخی توانمندی‌های فارغ التحصیلان اشاره کردند. بهینه‌سازی تولید خوراک دام و طیور و آبیاری، بهینه‌سازی کود زیستی، بهینه‌سازی، تولید و مصرف انرژی زیستی، طراحی و مدیریت ماشین‌آلات اختصاصی نیشکر با رویکرد برداشت سبز و مدیریت ضایعات و تولید محصولات جانبی از عناوین مطرح شده در این وبینار بود. در این وبینار، مدیرعامل مؤسسه تحقیقات و آموزش توسعه نیشکر

ارزپاشی و نقض غرض

ادامه از صفحه اول

نکته تأسف بار این است که دولت برای توجیه ارزپاشی به تثبیت قیمت کالاهای اساسی اصرار می‌کند اما در بازار شاهد افزایش بیشتر نرخ تورم همین کالاهای نسبت به نرخ تورم عمومی هستیم. از آن عجیب تر این است که دولت برای اینکه نشان دهد با گرانی این کالاهای مبارزه می‌کند به جای اینکه بازار را کنترل کند به کارخانه‌ها و بخش تولید داخل فشار وارد کرده و قیمت آنها را تثبیت می‌کند. در جدول‌های زیر می‌توان این داستان را با اعداد و ارقام به راحتی دید. افزایش قیمت کالاهای اساسی در بازار که به دلیل ناهماهنگی در تنظیم بازار پدیدار شده است علاوه بر اینکه به تولید داخلی فشار وارد می‌کند به دلیل کاهش قدرت خرید شهروندان به کاهش مصرف این کالاهای نیز منجر شده است. به نظر می‌رسد در سال‌های تازه سسپری شده با وجود انتقاد و راهنمایی‌های انجمن کارخانه‌های قند و شکر به دولت درباره بخش‌های گوناگون اقتصاد شکر راه رفته به دردمرمنگر شده است.

جدول ۱- درصد تغییر واردات کالاهای اساسی در ۹ ماهه ۱۳۹۸ نسبت به ۹ ماهه ۱۳۹۷

رشد ارزشی	رشد وزنی	ارزش دلاری (میلیون دلار ۱۳۹۸)	ارزش دلاری (میلیون دلار ۱۳۹۷)	وزن (میلیون تن ۱۳۹۸)	وزن (میلیون تن ۱۳۹۷)	کل واردات
-۴/۷۶	۱/۵۸	۲۸,۳۸۳	۲۹,۸۰۰	۲۲,۱۲۹	۲۱,۷۸۴	
۱۵/۹۶	۱۲/۷۹	۹,۸۹۷	۸,۵۳۵	۱۵,۷۶۵	۱۳,۹۷۸	واردات کالاهای اساسی

مأخذ: گمرک جمهوری اسلامی ایران

جدول ۲- مصرف مواد غذایی ضروری و نرخ تغییرات آن در دوره ۹۸-۱۳۹۶ (متوسط مصرف یک خانوار بر حسب کیلوگرم در سال)

کالاهای اساسی	مصرف در سال ۹۶	مصرف در سال ۹۷	مصرف در سال ۹۸	رشد ۹۷ نسبت به ۹۶	رشد ۹۸ نسبت به ۹۷
غلات (گندم، جو، ذرت و...) آرد و فرآورده‌های گندم	۶۴۹/۶۳	۵۱۶/۰۹	۶۰۶/۸۳	-۵/۳۲	-۱/۳۴
انواع گوشت	۱۰۶/۶۶	۹۴/۷۱	۸۹/۳۳	-۱۱/۲۰	-۵/۷۹
انواع ماهی و میگو	۱۰/۹۸	۸/۴۸	۷/۰۲	-۲۲/۸۰	-۱۷/۱۶
لبنیات (شیر، ماست، دوغ و...)	۱۸۵/۵۰	۱۶۴/۸۶	۱۶۰/۲۰	-۱۱/۱۳	-۲/۸۲
انواع روغن و کره	۵۱/۹۶	۴۷/۴۱	۴۶/۱۲	-۸/۷۵	-۲/۷۲
حبوبات	۲۵/۱۷	۲۴/۱۰	۲۲/۶۱	-۴/۲۶	-۶/۱۶
قند و شکر	۶۱/۶۴	۵۵/۴۰	۵۳/۸۹	-۱۰/۵۷	-۲/۷۳

مأخذ: مرکز آمار ایران

جدول ۳- ارزش ترجیحی تخصیص یافته به کالاهای اساسی از ابتدای سال ۱۳۹۷ تا شش ماهه اول سال ۱۳۹۹

ارز تخصیص یافته	سال ۹۷	سال ۹۸	شش ماهه اول سال ۹۶	جمع
ارز تخصیص یافته (میلیارد دلار)	۱۰/۷	۱۲/۶	۵/۳	۲۸/۶
ارزش ارز تخصیصی با نرخ ۴۲۰۰ (هزار میلیارد تومان)	۴۴/۹	۵۲/۹	۲۲/۳	۱۲۰/۱
ارزش ارز تخصیصی با لحاظ کردن متوسط قیمت ارز معادل با ۲۴۰۰۰ تومان (هزار میلیارد تومان)	۲۵۶/۸	۳۰۲/۴	۱۲۷/۳	۶۸۶/۴

جدول ۴- افزایش قیمت برخی اقلام غذایی از فروردین ۱۳۹۷ تا مرداد ۱۳۹۸ (واحد: هزار ریال)

کالا	واحد مبادله	فروردین ۱۳۹۷	مرداد ۱۳۹۸	درصد افزایش قیمت
برنج ایرانی درجه ۱	کیلوگرم	۱۳۵,۶۸۷	۲۷۵,۹۵۵	۲۰۳
گوشت گوسفند	کیلوگرم	۴۲۲,۳۹۰	۱۰۵,۰۴۲	۲۴۸
گوشت مرغ	کیلوگرم	۸۲,۴۲۶	۱۸۱,۰۴۵	۲۱۹
شیر پاستوریزه	لیتر	۲۸,۲۷۵	۷۷,۱۸۱	۲۷۳
پنیر پاستوریزه ایرانی	۵۰۰ گرم	۵۹,۶۳۶	۱۴۰,۸۴۴	۲۳۶
تخم مرغ	کیلوگرم	۸۱,۹۷۰	۱۵۳,۶۶۵	۱۸۷
سیب درختی زرد	کیلوگرم	۳۸,۷۰۹	۱۴۱,۶۴۱	۳۶۶
سیب زمینی	کیلوگرم	۱۸,۴۲۰	۳۷,۸۲۳	۲۰۵
پیاز	کیلوگرم	۱۹,۸۱۸	۳۳,۷۰۸	۱۷۰
لوبیا چیتی	کیلوگرم	۱۱۹,۱۹۹	۲۸۰,۴۵۲	۲۳۵
عدس	کیلوگرم	۸۰,۴۷۶	۲۳۷,۴۳۷	۲۹۵
قند	کیلوگرم	۴۱,۰۸۲	۱۰۸,۹۸۹	۲۶۵
شکر	کیلوگرم	۳۲,۸۸۵	۹۱,۳۸۴	۲۷۸
رب گوجه	کیلوگرم	۵۸,۱۸۷	۱۷۵,۸۳۱	۳۰۲
میانگین غیروزنی افزایش قیمت	-	-	-	۲۴۹

دولت سیزدهم و پیشنهادهای اصلاحی

به زودی دولت تازه‌ای در ایران بر سر کار خواهد آمد. با توجه به کاندیداهای باقی مانده و برنامه‌هایی که آنها در روزهای تبلیغات بر زبان آورده یا بروی کاغذ و در رسانه‌ها نوشتند می‌توان گمانه‌زنی‌هایی درباره برنامه اقتصادی آنها داشت. با این همه تا روزی که اعضای دولت تازه بر سر کار نیایند و وزیران مهمی مثل وزارت جهاد کشاورزی و صمت برنامه‌های خود را اعلام نکنند نمی‌توان داوری کرد که صنعت به کدام راه می‌رود. با این همه بخش خصوصی ایران در هفته‌های تازه سپری شده پیشنهادهای خود را برای بهتر شدن شرایط فعالیت‌های اقتصادی در همه بخش‌ها به کاندیداها اعلام کردند. از میان پیشنهادهای ارائه شده به کاندیداها و دولت سیزدهم برنامه اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران از جامعیت بیشتری برخوردار بود. با توجه به آنچه در زیر می‌خوانید می‌توان استنباط کرد اجرای حتی بخش‌هایی از برنامه اتاق ایران در یک دوره ۴ ساله می‌تواند کار را برای فعالان بخش‌های گوناگون از جمله صنعت قند هموار کند. با توجه به برخی از پیشنهادهایی که انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر در سال‌های اخیر داشته‌اند می‌توان دریافت که این پیشنهادهای با آنچه اتاق داده است سازگاری دارد.

خصوصی‌سازی و حذف قیمت‌گذاری

واقعیت این است که خصوصی‌سازی به مثابه یک الزام در برنامه‌ها و پیشنهادهای انجمن صنفی بارها مطرح شده است. انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر بارها تأکید کرده‌اند دولتی بودن بنگاه‌ها و اقتصاد دولتی راه نوآوری و ابتکار را می‌بندد. خصوصی‌سازی واقعی اقتصاد البته الزام‌هایی دارد که در پیشنهاد اتاق در زیر آمده است:

● مدیریت شرکت‌ها (بدون انتقال مالکیت) برای دوره‌های معین طی یک قرارداد شفاف که به صورت علنی منتشر خواهد شد، به بخش خصوصی یا یک کنسرسیوم حائز اهمیت در قبال اخذ ضمانت‌های شفاف و آگذاشده. در مقابل، دولت در قرارداد فوق متعهد شود که از دخالت‌ها در اداره امور بنگاه‌های فوق پرهیز نماید.

● دولت از مداخله در قیمت‌گذاری محصولات بنگاه‌ها به ویژه بنگاه‌هایی که به روش فوق مدیریت آنها واگذار شده خودداری کند و در صورت لزوم شورای رقابت طبق قانون در این خصوص ورود کند. اگر بخشی از مردم نتوانند به دلیل بالا بودن قیمت یک کالا یا خدمت که طبق فرآیند رقابتی در حال تولید است را خریداری کنند، نقش دولت جبران کمبود قدرت خرید از طریق پرداخت‌های انتقالی است و نه دخالت در فرآیند تولید یا قیمت‌گذاری. عدم رعایت همین قاعده، ریشه بسیاری از ناکارآمدی‌ها و گسترش فساد در کشور است.

● واگذاری بنگاه‌های کوچک و متوسط به روش فوق در اولویت واگذاری نسبت به بنگاه‌های بزرگ قرار گیرند.

● شورای رقابت تمام آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌هایی را که پیش از این تصویب شده و با کارکرد رقابتی شرکت‌ها تضاد دارند، بررسی و برای اصلاح به دولت تقدیم کند.

● نهادهای عمومی غیردولتی موظف شوند تا بنگاه‌های اقتصادی که خارج از حیطه مأموریت‌های خود در تملک دارند را ظرف ۳ سال از طریق عرضه در بازار بورس یا پیمان مدیریت، واگذار کنند.

سیاست‌های ارزی

یکی از گرفتاری‌های صنعت قند و شکر نوسان در سیاست‌های ارزی و جهش‌های بلند و سپس تثبیت دستوری نرخ ارز بوده است. اصلاح ساختار سیاست‌های ارزی همیشه از خواسته‌های کارخانه‌های شکر بوده است تا از پیامدهای منفی آن در امان بمانند. به‌طور مثال تثبیت قیمت ارز و فاصله قیمت دولتی و قیمت دستوری و دادن دلار ارزان به واردات شکر، تعادل‌های نسبی در قیمت شکر وارداتی و تولید داخل را به هم می‌زند. اتاق بازرگانی با لحاظ کردن همین مقوله‌ها بوده است که به دولت سیزدهم برخی پیشنهادهای ریزتر برای اصلاح ساختار سیاست‌های ارزی را به شرح زیر داده است.

● هدف اصلی سیاست ارزی میان مدت کشور، تقویت قدرت رقابت‌پذیری ملی و توسعه صادرات قرار گیرد. در این جهت لازم است بانک مرکزی (با هماهنگی وزارتخانه‌های صمت و امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه) اختیارات لازم را داشته باشد و در مقابل اقدامات خود، پاسخگو هم باشد.

● به منظور مصون‌سازی بازار ارز از وقوع شوک‌های ارزی و جلوگیری از رفتار سوداگرانه در بازار ارز، بانک مرکزی بر روی ذخایر ارزی خود هدف‌گذاری کند، به‌طوری که میزان منابع ارزی بانک مرکزی همواره از آستانه تعریف شده برای مقابله با شوک‌های ارزی بیشتر باشد.

تسهیل فرآیندهای مربوط به ورود، تداوم و خروج بنگاه‌های اقتصادی و کاهش مراکز تصمیم‌گیری در خصوص مجوزهای مورد نیاز برای شروع فعالیت‌های اقتصادی پیگیری و تسریع شود. برای این منظور، نماینده ویژه رییس جمهور، به عنوان رییس کارگروه مقررات‌زایی تعیین شود و وی اختیار داشته باشد که پس از نهایی کردن فرآیند احصاء مجوزهای لازم، نسبت به پالایش و حذف مجوزهای غیرضروری با همکاری سایر دستگاه‌ها و بخش خصوصی اقدام کند.

توسعه بازار سرمایه

● سازمان بورس و اوراق بهادار ظرف یک سال امکان رتبه‌بندی شرکت‌های مختلف، کوتاه کردن فرآیند انتشار اوراق تأمین مالی، کاهش هزینه‌های انتشار و کاهش حداقل میزان تعریف شده برای تأمین مالی از طریق انتشار اوراق بدهی، امکان تأمین مالی از طریق این ابزار را برای شرکت‌های مختلف فراهم سازد.

● از طریق رفع انحصار در اعطای مجوز فعالیت در بخش‌های مختلف اعم از کارگزاری، سب‌گردانی و شرکت‌های مشاوره سرمایه‌گذاری، به تعمیق بورس کمک شود.

● امکان افزایش عرضه اولیه سهام برای شرکت‌های جدید، از طریق تسهیل شرایط پذیرش شرکت‌ها در بازار سهام توسط سازمان بورس فراهم گردد.

● سازوکارهای نظارتی قوی بر بازار بورس فعال و تقویت شوند تا سفته‌بازی و سوداگری در این بازار کنترل گردد و از متقلبان جرمی‌های مالی سنگین اخذ شود.

● بانک مرکزی و سازمان بورس و اوراق بهادار آیین‌نامه و دستورالعمل‌های مورد نیاز برای تأمین مالی مشترک پروژه‌های بزرگ از طریق بازار سرمایه و شبکه بانکی را از طریق منابع داخلی یا خارجی فراهم کنند.

مبارزه با فساد

● سامانه افشای فساد در سازمان‌ها و نهادهای درگیر با فعالان اقتصادی طراحی شود و قانون حمایت از افشاگران به‌منظور فراهم شدن زمینه افشای فسادها و رشوه‌گیری‌ها در دستگاه‌های دولتی توسط مردم، تدوین شود.

● گمرکات کشور در راستای مقابله با قاچاق تخصصی شوند. ● عملکرد همه بازارچه‌های مرزی و مبادی ورود کالا به منظور جلوگیری از قاچاق کالا به‌طور جدی توسط گمرک کنترل شود.

رفع تبعیض

رفع تبعیض بین بخش خصوصی و دولتی و حرکت به سمت فضای رقابتی دولت‌های ایران در همه دهه‌های تازه سپری شده هرچا لازم دانسته‌اند میان شرکت‌های دولتی و خصوصی تبعیض قایل شده‌اند. در برنامه اتاق این مورد نیز دیده شده است که در ادامه می‌خوانید:

● رعایت ماده (۸) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ جهت جلوگیری از اتخاذ سیاست‌های تبعیض‌آمیز بین دولت و بخش خصوصی در همه مصوبات دولت و مجلس مد نظر قرار گیرد.

● عملکرد شورای رقابت و راهاندازی نهادهای تنظیم‌گر بخشی در بازارهایی که مصداق انحصار هستند، تقویت شود.

● کلیه دستگاه‌های اجرایی مکلف شوند به‌منظور ایجاد تراضی و عادلانه نمودن قراردادهای بخش‌های خصوصی و تعاونی، در انعقاد قرارداد با شرکت‌های بخش خصوصی و تعاونی برای خرید کالا یا خدمت، از فرم‌های یکنواخت استفاده کنند.

● در صورت ادامه شرایط تحریمی اقتصاد، تخصیص ارزهای بانک مرکزی و صندوق توسعه ملی به واحدهای تولیدی به منظور واردات مواد اولیه، ماشین‌آلات و تجهیزات مورد نیاز در فرآیند تولیداتی که یا زنجیره‌های ارزش در کشور را تکمیل می‌کنند یا مزیت‌های صادراتی دارند، در اولویت ارزی کشور قرار گیرد. اعلان منظم ارزهای تخصیص داده شده به بخش‌ها و شرکت‌های مختلف و نحوه استفاده از آنها، مشترکاً بر عهده وزارت صمت، بانک مرکزی و گمرک قرار گیرد (حداقل هر شش ماه یکبار).

● پیمان‌سپاری ارزی به شکل کنونی با اولویت ارزهای حاصل از صادرات محصولات کشاورزی و فرش و صنایع دستی، خدمات فنی و مهندسی و صادرات محصولات با فناوری بالا لغو شود و بانک مرکزی موظف شود سازوکارهای لازم را برای تضمین ورود ارزهای کلیه صادرکنندگان به چرخه اقتصادی کشور متناسب با سیاست ارزی و سیاست تجاری کشور طراحی و اجرا کند.

● در تمامی قراردادهای سرمایه‌گذاری که بخشی از سرمایه‌گذاری به شکل ارزی است (از محل دارایی‌های خارجی بانک مرکزی یا صندوق توسعه ملی)، دولت متعهد شود که در صورت جهش نرخ ارز، بخشی از منابع حاصل از تجدید ارزیابی دارایی‌های خارجی بانک مرکزی و تجدید ارزیابی دارایی‌های ارزی صندوق توسعه ملی را صرف تسویه بدهی سرمایه‌گذاران کند. صرفاً سرمایه‌گذارانی مشمول این امتیاز خواهند بود که به تعهدات خود طبق قرارداد عمل کرده‌اند و کل منابع ارزی دریافتی را با تأیید بانک مرکزی و وزارت صمت صرف سرمایه‌گذاری در کشور کرده‌اند.

● گزارش بدهی‌های خارجی کشور اعم از فاینانس، خط اعتباری و سایر انواع روش‌های تأمین مالی خارجی که توسط فعالان اقتصادی اعم از دولتی، غیردولتی و بانکی ایجاد شده است، به همراه گزارش تحلیل پایداری بخش خارجی هر شش ماه یک بار به مجلس شورای اسلامی ارائه شود، تا با اطلاع و نظارت مستمر مجلس، کشور در معرض بحران بدهی‌های خارجی قرار نگیرد.

چابک‌سازی نظام اداری

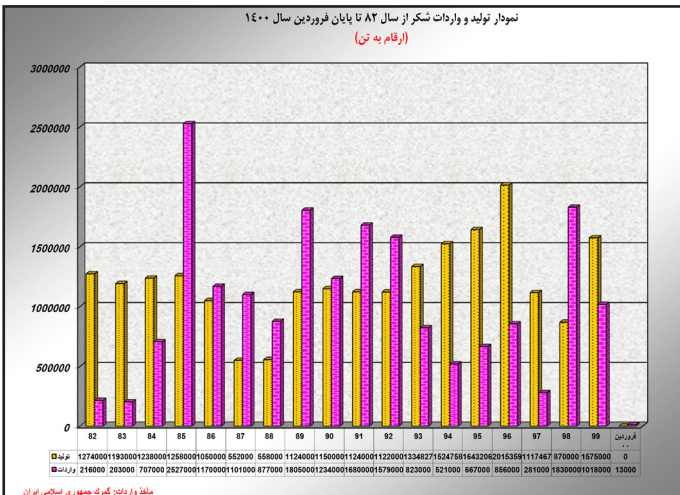
سابقه صنعت قند و شکر و طبیعت این صنعت که بخشی از فعالیت‌های آن در بخش کشاورزی و بخش دیگری در صنعت است و نیز الزامی بودن واردات شکر موجب شده بود تا قبل از ادغام وزارتخانه‌های بازرگانی و صنایع یک مدیریت سه‌گانه بر صنعت قند و شکر اعمال شود. در حال حاضر تیز دو وزارتخانه درباره مسائل گوناگون این بخش تصمیم می‌گیرند. داستان تنظیم بازار شکر داستانی بزرگ دارد که انجمن کارخانه‌های قند و شکر بارها و بارها درباره آن نوشته و خواستار کاهش دیون سالاری شده‌اند. خوشبختانه اتاق ایران نیز در پیشنهادهای خود برای رییس جمهور سیزدهم در این باره با جزئیات پیشنهادهایی داده است که در ادامه می‌خوانید:

● دولت متعهد شود در دو سال اول فعالیت خود حداقل ۵۰ درصد از فرآیندهای اداری که اکنون نیاز به مراجعه حضوری مردم دارد را با توسعه دولت الکترونیک از این طریق تغییر دهد. در اجرای این کار، فعالیت‌های مربوط به مراحل انجام کسب‌وکار در اولویت قرار گیرند به‌گونه‌ای که فرآیند ثبت شخص حقوقی بر پایه امضای الکترونیکی تا پایان سال اول به‌صورت کامل قابل انجام باشد.

● برنامه مقررات‌زایی به‌منظور دستیابی به دولت چالاک و کارا،

تحولات واردات شکر

آمار دقیق، پردازش شده و تاریخی در باره شکر یکی از نقاط درخشان فعالیت‌های انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر است. آمار واردات شکر که در یکی از جدولهای زیر آمده نشان می‌دهد واردات شکر در سال ۱۳۸۰ معادل ۹۳۷ هزار تن و در سال ۱۳۹۹ برابر با ۱۰۱۸ تن است. افزایش بسیار اندک واردات در فاصله بیست سال با وجود رشد متوسط سالانه ۱٫۵ درصدی جمعیت ایران در این فاصله نشان می‌دهد ایران توانسته است مصرف شکر را از تولید داخل فراهم کند. این اتفاق بزرگ در حالی رخ داده است که در این بیست سال سه دولت به سه گرایش گوناگون در شکر سیاستگذاری کرده و به ویژه در سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۸۸ تولید داخل زیر فشار سنگینی قرار گرفت. علاوه بر این در این فاصله اتفاق بزرگ دیگری رخ داده است و آن رفع انحصار از واردات شکر از طرف دولت است. در صورت ادامه وضعیت موجود در سیاست‌های ارزی و آزاد شدن نرخ ارز و نیز دادن مجوز تنظیم بازار شکر به نهاد صنفی که کارنامه درخشانی هم دارد می‌توان امیدوار بود صنعت قند و شکر از دولت جدا شده و روی پای خود می‌ایستد. در این صورت لازم نیست دولت ارزهای گران قیمت متعلق به شهروندان ایرانی را با قیمت‌های زیر قیمت بازار ارز به گروه خاص بدهد. سیاستگذاری درست در مسایل کلان به ویژه سیاست ارزی و نیز بیرون انداختن دندان طمع یک گروه کوچک راه‌راهی ایران از وابستگی به شکر وارداتی است.

واردات شکر خام بصورت ماهیانه از سال ۱۳۸۵ تا سال ۱۴۰۰ (ارقام هزار تن)

ردیف	سال	فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد	شهریور	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفند	جمع
۱	۱۳۸۵	۱۵۴	۹۴	۱۱۱	۲۰۵	۳۰۷	۱۹۲	۱۸۷	۲۲۳	۱۹۴	۲۹۸	۲۴۰	۲۷۶	۲۴۸۱
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۱۵۴	۲۴۸	۳۵۹	۵۶۴	۸۷۱	۱۰۶۳	۱۲۵۰	۱۴۷۳	۱۶۶۸	۱۹۶۵	۲۲۰۵	۲۴۸۱	۲۴۸۱
۲	۱۳۸۶	۲۳۶	۲۲۸	۱۱۲	۵۴	۱۱۱	۱۳۳	۶۱	۵۵	۶۵	۲۷	۵۰	۳۸	۱۱۷۰
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۲۳۶	۴۶۴	۵۷۶	۶۳۰	۷۴۱	۸۷۴	۹۳۵	۹۹۰	۱۰۵۵	۱۰۸۲	۱۱۳۲	۱۱۷۰	۱۱۷۰
۳	۱۳۸۷	۲۸	۲۹	۸۸	۸۹	۱۴۹	۱۷۳	۲۴	۶۸	۶۵	۱۲۶	۱۶۹	۹۳	۱۱۰۱
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۲۸	۵۷	۱۴۵	۲۳۴	۳۸۳	۵۵۶	۵۸۰	۶۴۸	۷۱۳	۸۳۹	۱۰۰۸	۱۱۰۱	۱۱۰۱
۴	۱۳۸۸	۱۱۹	۱۰۸	۵۷	۶۴	۴۲	۳۳	۹۴	۴۶	۴۵	۷۴	۱۲۲	۷۳	۸۷۷
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۱۱۹	۲۲۷	۲۸۴	۳۴۸	۳۹۰	۴۲۳	۵۱۷	۵۶۳	۶۰۸	۶۸۲	۸۰۴	۸۷۷	۸۷۷
۵	۱۳۸۹	۶۹	۱۰۷	۱۲۲	۲۳۴	۳۱۲	۳۳۰	۱۶۱	۱۱۲	۸۰	۶۳	۷۳	۱۲۲	۱۸۰۵
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۶۹	۱۷۶	۳۰۸	۵۴۲	۸۵۴	۱۱۸۴	۱۳۴۵	۱۴۵۷	۱۵۳۷	۱۶۰۰	۱۶۷۳	۱۶۷۳	۱۶۷۳
۶	۱۳۹۰	۰	۲۴	۱۲	۶۸	۳۰۱	۳۸۴	۳۱	۱۸	۱۷	۱۸۱	۱۴۲	۵۶	۱۲۳۴
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۰	۲۴	۳۶	۱۰۴	۴۰۵	۷۸۹	۸۲۰	۸۳۸	۸۵۵	۱۰۳۶	۱۱۷۸	۱۲۳۴	۱۲۳۴
۷	۱۳۹۱	۵۰	۶۹	۱۲۱	۵۵	۱۵۴	۱۹۶	۱۹۰	۳۷	۲۲۸	۱۵۱	۳۰۷	۱۲۳	۱۶۸۱
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۵۰	۱۱۹	۲۴۰	۲۹۵	۴۴۹	۶۴۵	۸۳۵	۸۷۲	۱۱۰۰	۱۲۵۱	۱۵۵۸	۱۶۸۱	۱۶۸۱
۸	۱۳۹۲	۸۸	۱۵	۸۸	۱۱۴	۶۱	۱۵۹	۲۰۷	۱۱۵	۱۴۶	۱۳۴	۲۲۵	۲۲۷	۱۵۷۹
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۸۸	۱۰۳	۱۹۱	۳۰۵	۳۶۶	۵۲۵	۷۳۲	۸۴۷	۹۹۳	۱۱۲۷	۱۳۵۲	۱۵۷۹	۱۵۷۹
۹	۱۳۹۳	۱۶۵	۱۳۷	۲۱۱	۵۷	۴۰	۶۷	۴۷	۱۹	۸۰	۰	۰	۰	۸۲۳
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۱۶۵	۳۰۲	۵۱۳	۵۷۰	۶۱۰	۶۷۷	۷۲۴	۷۴۳	۸۲۳	۸۲۳	۸۲۳	۸۲۳	۸۲۳
۱۰	۱۳۹۴	۰	۵۵	۱۱۸	۹۲	۱۲	۷۰	۱۰۷	۱۷۵	۱۰۵	۲	۵	۲۴	۵۲۱
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۰	۵۵	۱۷۰	۲۱۰	۳۳	۱۰۳	۲۱۰	۳۸۵	۴۹۰	۴۹۲	۴۹۷	۵۲۱	۵۲۱
۱۱	۱۳۹۵	۰	۰	۰	۲۵	۲۲۱	۱۷۰	۷۶	۵۰	۶۶	۶۸	۰	۱۶	۶۶۷
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۰	۰	۰	۲۵	۴۴۶	۳۹۱	۴۶۷	۵۱۷	۵۸۳	۶۵۱	۶۵۱	۶۶۷	۶۶۷
۱۲	۱۳۹۶	۰	۱۹۵	۲۲۹	۱۲۹	۱۳۸	۱۶	۰	۵۵	۰	۱۴	۰	۸۰	۸۵۶
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۰	۱۹۵	۴۲۴	۵۵۳	۶۹۱	۷۰۷	۷۰۷	۷۶۲	۷۶۲	۷۷۶	۷۷۶	۷۷۶	۷۷۶
۱۳	۱۳۹۷	۰	۳۸	۴۹	۱	۰	۰	۰	۰	۶۶	۰	۶۶	۶۱	۲۸۱
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۰	۳۸	۸۷	۸۸	۸۸	۸۸	۸۸	۸۸	۱۵۴	۱۵۴	۲۲۰	۲۸۱	۲۸۱
۱۴	۱۳۹۸	۸۲	۲۱۳	۲۸۰	۲۲۰	۸۰	۱۴۳	۲۱۰	۹۸	۱۵۰	۱۷۱	۱۰۵	۷۸	۱۸۳۰
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۸۲	۴۹۵	۷۷۵	۹۹۵	۸۷۵	۱۰۱۸	۱۲۲۸	۱۳۲۶	۱۴۷۶	۱۶۴۷	۱۷۵۲	۱۸۳۰	۱۸۳۰
۱۵	۱۳۹۹	۹۷	۱۳۱	۲۰۱	۱۱۲	۲	۱۷۳	۱۴۲	۶۳	۶۳	۱۷	۱۶	۰	۱۰۱۸
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۹۷	۲۲۸	۴۲۹	۵۴۱	۵۴۳	۷۱۷	۸۵۹	۹۲۲	۹۸۵	۱۰۰۲	۱۰۱۸	۱۰۱۸	۱۰۱۸
۱۶	۱۴۰۰	۱۳	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۳
	جمع هر ماه + ماه‌های قبل	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰

آمار واردات شکر از سال ۱۳۸۰ تا پایان فروردین سال ۱۴۰۰ به تفکیک ماه و سفید به تفکیک واردات دولتی و خصوصی

سال	سفید (هزارتن)	بها (دلار)	خام (هزارتن)	بها (دلار)	جمع واردات (هزارتن)	بها (دلار)
۱۳۸۰	۷۸	۲۰,۱۲۴,۰۰۰	۶۲۹	۱۷۷,۲۵۶,۰۰۰	۷۰۷	۱۹۷,۳۸۰,۰۰۰
۱۳۸۵	۶۳۷	۲۹۱,۲۷۱,۹۱۰	۱,۸۹۰	۷۴۶,۱۸۳,۵۵۹	۲,۵۲۷	۱,۰۱۷,۴۵۴,۴۶۹
۱۳۸۶	۳۴۸	۱۳۳,۳۰۹,۳۴۴	۸۲۲	۲۷۴,۶۶۱,۳۶۷	۱,۱۷۰	۴۰۷,۹۷۰,۷۱۰
۱۳۸۷	۱۰۳	۳۷,۲۱۳,۲۳۲	۹۹۸	۲۸۷,۸۰۰,۰۱۳	۱,۱۰۱	۳۲۵,۰۱۳,۲۴۵
۱۳۸۸	۲۷	۸,۸۱۹,۹۰۶	۸۵۰	۳۱۵,۸۲۶,۱۱۴	۸۷۷	۳۲۴,۶۴۶,۰۲۰
۱۳۸۹	۰	۰	۱,۸۰۵	۷۰۴,۵۲۰,۴۰۷	۱,۸۰۵	۷۰۴,۵۲۰,۴۰۷
۱۳۹۰	۶	۳,۷۹۹,۵۱۰	۱,۳۲۸	۷۵۲,۱۰۵,۳۳۴	۱,۳۳۴	۷۵۵,۹۰۴,۸۴۴
۱۳۹۱	۰	۰	۱,۶۸۰	۱,۰۷۲,۴۱۳,۶۰۸	۱,۶۸۰	۱,۰۷۲,۴۱۳,۶۰۸
۱۳۹۲	۰	۰	۱,۵۷۹	۸۲۳,۱۸۷,۹۵۸	۱,۵۷۹	۸۲۳,۱۸۷,۹۵۸
۱۳۹۳	۰	۰	۸۲۳	۳۷۷,۴۷۰,۴۴۰	۸۲۳	۳۷۷,۴۷۰,۴۴۰
۱۳۹۴	۴۹	۲۰,۴۷۹,۰۰۳	۴۷۲	۱۵۱,۲۵۸,۵۴۴	۵۲۱	۱۷۱,۷۳۷,۵۲۷
۱۳۹۵	۰	۰	۶۶۷	۰	۶۶۷	۳۲۰,۱۳۴,۹۷۸
۱۳۹۶	۰	۰	۸۵۶	۴۱۴,۷۴۲,۶۲۷	۸۵۶	۴۱۴,۷۴۲,۶۲۷
۱۳۹۷	۰	۰	۲۸۱	۱۰۴,۶۵۴,۳۰۵	۲۸۱	۱۰۴,۶۵۴,۳۰۵
۱۳۹۸	۰	۰	۱,۸۳۰	۶۴۲,۳۶۶,۲۷۷	۱,۸۳۰	۶۴۲,۳۶۶,۲۷۷
۱۳۹۹	۰	۰	۱,۰۱۸	۳۷۰,۶۶۰,۰۰۰	۱,۰۱۸	۳۷۰,۶۶۰,۰۰۰
۱۴۰۰	۰	۰	۱۳	۵۵,۳۹۰,۰۰۰	۱۳	۵۵,۳۹۰,۰۰۰
جمع	۱,۲۴۸	۵۱۵,۰۱۷,۰۰۵	۱۷,۴۴۱	۷,۲۵۷,۲۷۵,۵۰۳	۱۸,۶۸۹	۸,۰۹۲,۵۲۷,۶۸۵

آمار واردات شکر از سال ۱۳۸۰ تا پایان فروردین سال ۱۴۰۰ به تفکیک واردات دولتی و خصوصی

سال	واردات بخش خصوصی	واردات بخش دولتی	جمع واردات
۱۳۸۰	۰	۹۳۷	۹۳۷
۱۳۸۱	۰	۸۳۰	۸۳۰
۱۳۸۲	۵۶	۱۶۰	۲۱۶
۱۳۸۳	۴۲	۱۶۱	۲۰۳
۱۳۸۴	۸۰	۶۳۷	۷۱۷
۱۳۸۵	۱,۴۸۰	۱۰,۴۲۲	۱۱,۹۰۲
۱۳۸۶	۹۱۳	۲۰۸	۱,۱۲۱
۱۳۸۷	۱۱۰۱	۰	۱,۱۰۱
۱۳۸۸	۸۷۷	۰	۸۷۷
۱۳۸۹	۱۸۰۵	۰	۱,۸۰۵
۱۳۹۰	۱۳۳۴	۰	۱,۳۳۴
۱۳۹۱	۱۱۷۵	۵۰۰	۱,۶۷۵
۱۳۹۲	۹۹۳	۵۸۷	۱,۵۸۰
۱۳۹۳	۵۱۳	۳۶۱	۸۷۴
۱۳۹۴	۳۶۴	۱۵۷	۵۲۱
۱۳۹۵	۳۵۰	۳۰۹	۶۵۹
۱۳۹۶	۷۱۸	۱۳۸	۸۵۶
۱۳۹۷	۸۶	۱۹۵	۲۸۱
۱۳۹۸	۶۵۰	۱۱۷۵	۱,۸۲۵
۱۳۹۹	۶۵۰	۳۶۸	۱,۰۱۸
۱۴۰۰	۱۳	۰	۱۳

ماهانامه شکر

انجمن صنفی کارخانهداری قند و شکر ایران

زیر نظر شورای نویسندگان

صفحه آرا: علی صائمی

حروفچین: حمیدرضا خدابخش

تلفن و نمابر:

۸۸۹۶۹۰۵۵-۸۸۹۶۹۰۳

نشانی: تهران - میدان دکتر فاطمی

خیابان شهید گمنام - شماره ۱۴